

Boekbespreking: Basisgids Wilde Bijen

Anneke Teepe

Breugel, P., van, 2019. Basisgids Wilde bijen. - KNNV Uitgeverij, 176 p. Prijs: € 22,95 exclusief verzendkosten.

Deze fotoveldgids past in de trend die gaande is in veel van de ons omringende landen om -waar mogelijk- steeds meer te determineren middels fotoherkenning. Niet enkel om enthousiaste leken te betrekken bij soortherkenning en lokale projecten, ook juist onder vakspecialisten. Door eerst de frequent voorkomende en eenvoudige te herkennen soorten uit te filteren hoeven minder exemplaren geprepareerd en microscopisch onderzocht te worden.

In deze fotoveldgids biedt Pieter van Breugel, bekend van zijn boek 'Gasten van bijenhotels', op toegankelijke wijze handvatten om één derde van de Nederlandse wilde bijensoorten te herkennen middels foto's. Na een korte inleiding met bijenbasics volgt het boek een alfabetische indeling op basis van de genera. Deze zijn dus niet geclusterd naar familie. Binnen 29 van de 36 genera is met name gekozen voor de meest voorkomende soorten, een enkele keer aangevuld door een eenvoudig te herkennen zeldzame soort. In totaal zijn 133 van de 360 Nederlandse bijensoorten opgenomen in dit boek. De vele duidelijke foto's en omschrijving van de belangrijkste (veld-) kenmerken per soort worden aangevuld met informatie over leefwijze, bloembezoek en bijbehorende belagers. Soms ook andere interessante weetjes, zoals opmerkelijk gedrag dat de veldherkenning kan ondersteunen. Wist je bijvoorbeeld dat de heidezandbij de bloem benadert met de kop omhoog gericht terwijl de heidezijdebij dit juist doet met de kop naar beneden?

Enkele kleine kanttekeningen hieronder. Het benoemen van verschillen met mogelijke look-a-likes ontbreekt meestal en is in praktijk toch cruciaal. In het hoofdstuk van de wespbijen ontbreken de veldkenmerken volledig. Voor entomologen is de alfabetische volgorde van de genera en het ontbreken van een sleutel om de soortgroep te bepalen waarschijnlijk minder een probleem. Voor gebruik in citizen science zou het toevoegen van een soortgroepsleutel gebaseert op veldkenmerken, zoals ontwikkeld door onze collega's van Aculea, wel zeer behulpzaam zijn geweest. Hetzelfde geldt voor het

geven van enkele algemene tips voor veldfotografie van bijen.

Nu er steeds betere compactcamera's beschikbaar zijn, uitgerust met microscoopfuncties, echter het prepareren en doorploeteren van eindeloze tabellen een tijdrovende aangelegenheid blijft, is het best aantrekkelijk dit enkel te doen voor die soorten, die NIET middels veldherkenning op naam te brengen zijn. Het vraagt enige oefening en omdenken. Echter juist de specialist, die snel elke bij in het juiste genus weet te plaatsen, kan zich trainen om te weten welke microscopische details te fotograferen in het veld om minder werk (en gesneuvelde exemplaren) mee naar huis te hoeven nemen. Dit boek past daar geheel in en faciliteert deze ontwikkeling.

Kortom: Een boek naar mijn hart en geheel van deze tijd. Moge het menigeen inspireren om zich (nader) te bekwamen in het (waar mogelijk vaker) determineren middels fotoherkenning.